

Č. j.: VP/S 156b/02- 160

V Brně dne 19. února 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 19.12.2002 na základě žádosti Ministerstva zemědělství České republiky ze dne 17.12.2002, č.j. 41390/02 - 2000 o posouzení programů „Národního programu výzkumu (2004 – 2009)“ pro resort zemědělství a o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 18 odst.1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. b) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve znění pozdějších předpisů, takto:

Řízení ve věci povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory, která bude poskytnuta v rámci programů „Národního programu výzkumu (2004 – 2009)“ pro resort zemědělství, a to dílčího programu tématického programu 1 (Kvalita života –TP1) „Krajina a sídla budoucnosti“ a dílčích programů tématického programu 5 (Moderní společnost a její proměny – TP5) „Výkonově orientovaná, bezpečná, evropsky integrovaná společnost“ a „Sociální soudržnost, sociální diferenciacce a národní identita“

s e zastavuje.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 19.12.2002 návrh na zahájení správního řízení formou žádosti Ministerstva zemědělství České republiky ze dne 17. 12. 2002, č.j. 41390/02 – 2000, o posouzení programů „Národního programu výzkumu (2004-2009)“ pro resort zemědělství (dále jen „program podpory“) a o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory dle § 6 odst.1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejné podpoře“), ve věci poskytnutí veřejné podpory v rámci programů výzkumu a vývoje.

I. Podklady pro rozhodnutí

Při posuzování žádosti vycházel Úřad z následujících podkladů:

- formulář žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře
- přílohy „Národní program výzkumu (2004 - 2009)“ - resort zemědělství
- zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) (dále jen „Zákon č. 130/2002 Sb.“) a Nařízení vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji.

III. Údaje získané z žádosti o povolení výjimky

1. Poskytovatelem veřejné podpory je Česká republika - Ministerstvo zemědělství České republiky.
2. Orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo zemědělství České republiky.
3. Kontaktní osobou je Ing. Jiří Stehlík, ředitel odboru 2010.
4. Název veřejné podpory je: Národní program výzkumu (2004- 2009).
5. Právním základem je zákon č. 130/2002 Sb. a Nařízení vlády č. 461/2002 Sb. o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji.
6. Jedná se převážně o nové programy podpory výzkumu a vývoje, částečně je nahrazen podprogram „Konkurenceschopnost“ Programu výzkumu Mze 2003-2007.
7. Jedná se o horizontální program podpory výzkumu a vývoje.
8. Míra podpory bude závislá na charakteru jednotlivých k podpoře přijatých projektů.
9. Rámcová kritéria jsou uvedena v návrhu Národního programu výzkumu (2004-2009) (dále jen „NPV“)
10. Veřejná podpora bude poskytnuta formu přímého poskytnutí finančních prostředků.
11. Předpokládaná návratnost spočívá v naplnění cílů NPV a je zajištěna smlouvou. Záruky jsou dány celým procesem výběru projektů k veřejné podpoře a konkrétního příjemce veřejné podpory. Plnění smluv je průběžně kontrolováno. Nedodržení podmínek uvedených ve smlouvách je důvodem k sankcím a může vést až k navrácení poskytnutých finančních prostředků.
12. Program podpory nemá sektorový ani regionální charakter.
13. Program podpory bude poskytován po dobu 6 let. Vyhlášení programu podpory se předpokládá od roku 2004 do roku 2006, jeho ukončení v roce 2009.
14. Podle kritérií výběru projektů do tohoto programu nesmí realizace projektů ovlivnit trh.
15. Počet příjemců podpory, kteří každoročně vstoupí do programu, se bude pohybovat v řádu desítek příjemců (51 – 100).
16. Další informace jsou uvedeny v příloženém programu podpory, v návrhu NPV a platných zákonných předpisech pro oblast podpory výzkumu a vývoje.
17. Rozpočet pro financování programu podpory bude přijímán každoročně na základě schváleného státního rozpočtu.

IV. Vymezení účastníka řízení

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s ustanovení § 3 písm. c) ve spojení s ustanovením § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře Česká republika - Ministerstvo zemědělství České republiky.

V. Druh a forma veřejné podpory

Na základě programu podpory je poskytována veřejná podpora formou přímého poskytnutí finančních prostředků.

VI. Charakteristika programu podpory

Program podpory je zaměřen do následujících programů NPV, ve kterých účastník řízení charakterizoval jednotlivé dílčí programy a priority výzkumu následovně:

I. TÉMATICKÝ PROGRAM 1 – KVALITA ŽIVOTA (TP 1)

I.1. Dílčí program Krajina a sídla budoucnosti (TP 1 – DP3)

Charakteristikou je podpora projektů s výstupy přispívajícími k zachování, obnově a zvyšování produkční, přírodní, kulturní a estetické kvality české krajiny, k zajištění interakce mezi přírodou, architekturou a lidskou činností a k usměrňování strategie územních plánů a nového přístupu k urbanismu měst.

Priority výzkumu:

Krajinotvorná funkce zemědělství (Člověk a krajina) – cílem je definovat podmínky a navrhnout opatření pro efektivní využívání zemědělských systémů při rozvoji všech funkcí zemědělské krajiny, zejména ve zranitelných oblastech a horších přírodních podmínkách a dále vypracovat kritéria pro hodnocení mimoprodukčních funkcí zemědělství.

II. TÉMATICKÝ PROGRAM 5 – MODERNÍ SPOLEČNOST A JEJÍ PROMĚNY (TP 5)

II.1 Dílčí program Výkonově orientovaná, bezpečná, evropsky integrovaná společnost (TP 5 – DP 1)

Obsahem tohoto programu je zkoumat českou společnost z hlediska jejích mezinárodních vazeb, zejména co se týče ekonomických, politických a právních aspektů vstupu do Evropské unie a z hlediska efektů jejího členství v Evropské unii. Ve středu pozornosti budou také procesy globalizace z aspektu vnitřní a vnější bezpečnosti českého státu, jakož i institucionální reforma českého právního systému

Priority výzkumu:

1. Ekonomické, strukturální, institucionální a agrárně politické předpoklady realizace trvale udržitelného multifunkčního zemědělství (Ekonomické

a sociální souvislosti udržitelného rozvoje) – zemědělství v geografickém, přírodním i klimatickém prostoru České republiky musí být postupně a vyváženě přeorientováno jak na efektivní výrobu zemědělských surovin, tak na efektivní produkci veřejného zboží s vazbou na životní prostředí a rozvoj venkova. Modelu zemědělství při respektování specifických podmínek České republiky. Požadavek na multifunkční a tím i trvale udržitelný charakter zemědělství České republiky je plně v souladu s Evropským modelem zemědělství, který prosazuje Evropská unie. Výzkum se musí zaměřit na základní teoretické a metodologické otázky multifunkčnosti zemědělství, včetně vymezení, měření a oceňování veřejného zboží ve formě kladných externalit zemědělství, předpokladů strukturálního přizpůsobování zemědělských podniků v České republice multifunkční povaze jejich aktivit a stanovení účinných a společensky vyvážených opatření, nástrojů, institucí a mechanismů zemědělské politiky pro stimulaci nové orientace zemědělství České republiky. V souhrnu se realizace výzkumného směru jeví jako klíčová pro efektivní zvládnutí přechodu zemědělství do prostředí Evropské unie. Využití výsledků výzkumu je prioritně orientováno na výzkumně (objektivně) podložené komplexní návrhy agrární politiky České republiky, stimulační rozvoj českého zemědělství ve směru Evropského modelu zemědělství při respektování specifických podmínek České republiky.

II.2. Dílčí program Sociální soudržnost, sociální diferenciacie a národní identita (TP5 – DP 2)

Dílčí program byl formulován na základě poznání, že pro existenci a fungování moderní společnosti je nezbytná jistá úroveň sociální, kulturní a regionální soudržnosti. Tato soudržnost, která je dána mezigeneračními vztahy, vztahy mezi náboženskými, etnickými a národnostními skupinami, vztahy mezi pohlavími, mezi sociálně ekonomickými třídami a skupinami, mezi městským a venkovským obyvatelstvem, mezi centrem a periferií, mezi stoupenci různých životních stylů apod., může být rozrušována výrazným rysem moderní společnosti, jímž je diferenciacie způsobovaná jednak samotnými principy demokracie, jednak tendencí k individualizaci životních stylů, jež se odvíjejí od pluralizace životních hodnot. Výraznou charakteristikou existence moderních společností je také fakt, že to jsou společnosti vědění (informační společnosti), v nichž vzdělání a vědění tvoří důležitou osu sociální stratifikace, a tudíž i sociální koheze. Proto se nejen z ekonomického, ale rovněž sociálního a politického hlediska stává stále naléhavější i otázka dostatečné otevřenosti vyšších stupňů vzdělávání a rovných šancí na jeho získání.

Priority výzkumu:

1. Sociálně – ekonomické, sociologické a demografické podmínky zachování a rozvoje venkova – opouštění a vylidňování venkovského prostoru, zapříčiněné také neustále rostoucí produktivitou zemědělství, se stává současnou i budoucí hrozbou vývoje společnosti také v České republice. Ve většině vyspělých zemí, zejména v Evropské unii, představuje zachování venkova z více důvodů jeden z nejvýznamnějších cílů zemědělských politik a politik rozvoje venkova. Komplexní analýza sociálně-ekonomických, sociologických, demografických a přírodních podmínek venkovských oblastí České republiky by měla poskytnout podklady pro jejich vymezení a funkční klasifikaci jako základny pro stanovení vhodných typů politiky rozvoje venkova (tzn. s uvažováním principů

subsidiarity a regionalizace politiky) a účinných nástrojů této politiky. Využití výsledků výzkumu je prioritně orientováno na výzkumně (objektivně) podložené komplexní návrhy politiky rozvoje venkova České republiky ve vazbě na agrární politiku.

VII. Charakteristika příjemců veřejné podpory

Příjemci podpory budou stanoveni na základě veřejných soutěží ve výzkumu a vývoji dle zákona č. 130/2002 Sb. a dle Nařízení vlády č. 461/2002 Sb. o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji, na základě podmínek stanovených v těchto právních předpisech, podmínek pro zařazení žádosti do výběru a hodnotících kritérií stanovených v NPV.

Projekty v rámci podpory výzkumu jsou otevřeny i pro mezinárodní spolupráci, účast zahraničního subjektu je však podmíněna vlastním financováním, neboť zahraničnímu subjektu není možno poskytnout podporu ze státního rozpočtu.

VIII. Údaje o investici

Podpora výzkumu a vývoje v rámci programu podpory bude jednotlivým projektům poskytnuta podle zákona č. 130/2002 Sb. a podle Nařízení vlády č. 461/2002 Sb. o účelové podpoře výzkumu a vývoje a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji.

IX. Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (Sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, dále jen „Evropská dohoda“). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6.1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o veřejné podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bod (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jejími členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen "Prováděcí pravidla"). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o veřejné podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel čl. 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí

sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle čl. 4 odst. 3 Prováděcích pravidel .

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku.

Úřad v řízení o povolení výjimky podle ustanovení § 6 zákona o veřejné podpoře, při posuzování zda se jedná o veřejnou podporu, vychází z definičních znaků zakázané veřejné podpory, stanovených v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře.

Vzhledem k tomu, že

- podpora není poskytována způsobem narušujícím nebo hrozícím narušením soutěže, neboť výsledky výzkumu vzhledem k obecnému zaměření projektů (jedná se o základní a aplikovaný výzkum) podporovaných v rámci programu výzkumu, nebudou využívány pro účely podnikání, ale především pro potřeby veřejné správy,
- příjemci podpory jsou vybíráni v rámci transparentní veřejné soutěže, založené na nediskriminačním základě s předem stanovenými podmínkami, bez jakéhokoliv omezení okruhu účastníků veřejné soutěže,
- výsledky výzkumu budou dostupné v rámci Informačního systému výzkumu,
- podpora nezvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby,

se nejedná o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře. Z tohoto důvodu Úřad řízení dle ustanovení § 6 odst. 4 písm. a) zastavuje.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru veřejné podpory v Brně, Joštova 8, 651 56. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Kamil Rudolecký
ředitel odboru veřejná podpora

Obdrží:

Dr. Ing. Dušan Vaněk
první náměstek ministra zemědělství
Ministerstvo zemědělství České republiky
Těšnov 17
117 05 Praha 1

